

Obmejni Slovenec v južnih Tirolah.

Pešec Ogrin Ivan, doma iz Kaple pri Arvežu, nam piše z južnega bojišča:

Bil sem pridelen od našega domačega polka k tirolskim cesarskim lovcom, kakor tudi več mojih tovarišev in znancev iz naših domačih krajev. Bilo je meseca junija, ko smo se odpeljali iz Maribora skozi Koroško v južne Tirole. Tam smo marširali na visoko goro. Imeli smo nato en dan počitka. Drugi dan pa so razdelili stražo. Ko stojim prvo jutro okoli 4. do 6. ure zjutraj na straži, me pozdravi italijanski šrapnel. Eksploziviral je kakih 5 do 6 korakov od mene. Po mojem mnenju mi je bil namenjen za zajutrek. Bila je pač božja volja, da se mi ni v tej bližini ničesar zgodilo. S sovražnikom smo bili tako blizu skupaj, da smo ga slišali ropotati z jedilnimi posodami; pa tudi govoriti smo ga slišali. Nekoč sem stal spet na straži in sem pazil na sovražnika. Zapazil sem, da se je nekdo plazil okoli. Pomeril sem nanj s svojo puško in ustrelil. Polentar se je zvalil na tla. Nato pa je prišel eden njegovih tovarišev in ga začel vlačiti. Sedaj pa je pomeril eden izmed mojih tovarišev in je ustrelil še tega.

Taki in enaki dogodki so se godili na visokih hribih, dokler nismo odšli nazaj proti Ljubljani in se odpeljali na Goriško. Tukaj smo bili v neki vasi na stanovanju; imena vam ne morem pisati, ker ne smem. Tam sem zbolel in sem odšel v bolnišnico, kjer sem še sedaj. Hvaljen bodi Jezus Kristus!

Notranjost naše hiše na bojišču.

Topničar Jožef Sternad iz Jarenine piše č. g. p. Elekto Hamlerju, frančiškanku v Mariboru:

Mnogo se tu vidi in sliši, mnogo bridkega moramo prenašati, a kljub temu nas navdaja pogum in upanje na srečno zvršitev. Marsikatero oko se solzi v tihih večerih in misli na preteklo srčco, na katero spet s strahom čaka. Resnično: brez vere in upanja bi človek v tem času skoro obupal. Vsak, katerega zanima življenje ljudstva, se zanima in sočustvuje z njim. Tu zunaj v tuji deželi nobeno uro varen pred smrtjo stoji kot junak s puško in z bajonetom ob strani ter željno čaka na priliko, da sproži na onega, ki kali mir mili Avstriji.

Mnogim je težko pri sreč, kadar zmislijo na dom, na svoje otroke... Posebno onim se belijo glave, ki so imeli v oči vsega obilo; kar so si pozeleli, se jim je izpolnilo, a zdaj morajo trpeti z drugimi!

Bog ve in zna za vse, torej smemo trdno upati, da se bo enkrat obrnilo na bolje. In živimo res pravi siromašni. V izkopanih luknjah spavamo, v njih imamo svoje rezerve. Na vrhu imamo iz šibja in slame streho. V njej se nahajata dva drobna deska, katera nam služi za mizo, zraven pa je nekaj niža klop. Potem v strani na tleh deske in slama, to nam je postelj. Naša zabava je v prostem času tobak, tako pušimo cigarete in malo počivamo.

Večkrat je smota: v najlepšem spanju moramo vstati in dati roke v službo topovom, da z njimi sovražnika prestrašimo, da vsaj drugo noč mirno spavamo. Drugače je, kadar nam škropijo oblaki. Mokri se vlačimo drug za drugim v jamo.

Sedaj sem ravno devet mesecev na bojnem polju, a še ne slišim nič o zaželenem miru. A upam, da bo enkrat konec in takrat bo veselo srce vsakega avstrijskega vojaka. Nikar nas ne pozabite v molitvah pred Najsvetejšim. Prosim ponižno, skrajšate čas zapiščenemu vojaku na bojnem polju tu in tam s kakšnim pisanjem obiščite vojne čete avstrijskega vladarja. Pozdravljam Vas iz sreč! Bog z Vami in z nami, dokler se ne vidimo v lepi Štajfrski. Pod varstvom Najvišjega in v pogumu krščanskih junakov upajte skupno z nami na srečni konec vojske.

Drugokrat zopet piše:

Kot mlad vojak, a vam znani nekdanji Fr. Probus Sternad naznanjam: Zdrav sem, tukaj je lepo vreme, noči so hladne. Streljamo, da je veselje, a med tem se kratkočasimo s pečenjem koruze in krompirja ter s kartami (durakom). Tu sem sam Slovenec med Madžari, a se mi godi vseeno dobro. Sem se že tudi nekoliko tega jezika privadil. Bogu hvala, da še kljub mojim notranjim izkušnjam dobro stojim in upam pod varstvom Marije in mojega redovnega patrona, sv. Antona P. iz 3. reda, vrnem srečno v milo Štajersko. Molite za nas vse, ki se trudimo za mir naš domovini.

Vojni hujskači ostali doma.

Turinski socialdemokratski list „Avanti“ objavlja imena oseb, ki so bili spomladi glavni hujskači za vojsko proti Avstriji, sedaj so se pa odtegnili vojski.

Italijanske grozovitosti proti Slovencem.

V Waidhofnu na Ybbsu (Niže Avstrijsko) se je zglasilo šest poljskih delavcev iz Smasti in Kamnega na Goriškem, ki ob času žetve delajo na posestvih Rothschildovih že skozi 20 let. Prosili so župana, naj sestavi zapisnik in pripravljeno so potrditi s prisego to, kar povedo.

Zapisnik se glasi: „Dne 4. junija so zasedle italijanske čete naš domači kraj. Dopoldne so preiskali

li vse hiše. Popoldne okoli tretje ure se je začelo izven kraja brzo streljanje. Nato so Italijani pozvali iz vseh hiš vse odraslene moške in zbrali so nas na enem kraju, skupaj 66 iz Smasti in Kamnega. Kakih pet minut pota od Smasti je bil ustreljen iz naše srede brez vsakega povoda Ivan Ručna. Druge so odpeljali dalje v Idrsko. Pred tem krajem smo bili na ukaz višjega oficirja postavljeni v vrsto in vse so nas preiskali. Potem so vsakega desetega kratkomalo ustrelili. Imena ustreljenih so: Matija Sokal, Ivan Tratnik, Matej Smrekar, ki iz Smasti, Andrej Kurinčič in Jakob Maligoj iz Kamnega. Na daljni poti v Kobarid smo srečavali oddelke alpincev, ki so nas suvali, pretepali in opljuvali. V Kobaridu so nas zaprli v neko vežo. Gregorčiča iz Krna so tako pretepli, da je obležal mrtev. Drugi dan so nas odpeljali v dveh avtomobilih v Čedad, kjer smo ostali zaprti v šolskem poslopju skoro dva meseca. Potem so nas peljali z železnico v Florenco in potem po dveh tednih v Oshieri na Sardiniji. Tam smo se smeli svobodno gibati v mestu in bližnji okolici. Čez tri tedne so nas poslali deset, stare pod 18 in nad 50 let, čez švicarsko mejo. Iz Švice smo dospeli sem. Štirje izmed nas smo morali v bolnišnico v Solnogradu. Ko smo bili v Sardiniji, je umrl izmed nas Anton Faletič iz Smasti. Ko smo odhajali iz Smasti, smo videli, kako so Italijani izmed ljudi, ki so delali na polju, ustrelili nekega moža Matija Fon in reko ženo Marijo Fon.“

Oni, ki so to izpovedali, so: Štefan Gabršček, Anton Faletič, Andrej in Anton Fon, Anton Volarič in Andrej Ivančič.

Italijanske izgube — 300.000 mož.

Akoravno italijanska vlada ne izdaje seznama izgub, vendar se je iz poluračnega vira izvedelo, da je Kadorna do 1. septembra, torej tekom treh mesecev, naznanil v Rim, da znašajo italijanske izgube 180 tisoč ranjenih in bolnih ter 35.000 mrtvih. Računa se, da znašajo do sedaj italijanske izgube že 300.000 mož.

Barzilai govori.

Laški minister za „modrešene“ avstrijske pokrajine Barzilai, sin židovskega rabinca Bürzela iz Trsta, je dne 27. sept. imel v Neapolju govor, na katerega se je v Italiji že dolgo časa opozarjalo. Bilo je veliko krika za mali kos slabe pogače. Barzilai je pravil Neapoljčanom, ki niso nič kaj navdušeni za vojsko, da morajo vendar le Avstrijo sovražiti ter je hvalil laško armado in laško mornarico. No, če že laški ministri ne bodo svoje armade in mornarice hvalili, kdo pa jo bo. Nazadnje je izrekel svojo staro željo, da bo nad Trstom kmalu vihrala italijanska zastava. Da, da, ko bi naših hrabrih vojakov ne bilo!

Avstrijsko-rusko bojišče.

Kakor so Rusi v izhodni Galiciji najprej napadali, potem pa se umaknili ob Seret, ker so bile njih izgube prevelike, tako so storili sedaj tudi v Voliniji v trdnjanskem trikotu Luck, Dubno, Rovno. Ker so bili napadi brezuspešni, ker se naša fronta v kljub strašnim ruskim izgubam ni dala preluknjati, so se umaknili za reko Putilovka, ki teče približno v sredini med Luckom in Rovnim ter se izliva v Horyn.

Na severnem Ruskem napredujejo zavezne armade polagoma, korak za korakom, ter stojijo že jako blizu Rige in Dvinska. V bojih pri Vilni so zavezne armade ujele 22.000 Rusov, 3 topa, 72 strojnih pušk in mnogo drugega vojnega gradiva.

Po zasebnih poročilih, katerih zanesljivost pa je tukaj v Mariboru težko presoditi, še vedno vre v Rusiji, posebno v inteligentnih krogih, ker vlada noče privoliti v večje politične svoboščine. Zadnje dni se tudi piše, da se pripravljajo ruski delavci za dne 1. oktobra na splošen štrajk.

Grozen učinek topovske krogle.

Korporal Franc Lilijski iz Lave pri Celju piše svojim staršem iz Košic, kjer je ležal nekaj časa v bolnišnici:

Ljubljanski starši! Trinaest mesecev je že, odkar sem pri vojaki in vedno tako potujemo sem in tje, kakor cigani. Včasih nam gre dobro, večkrat pa slabo. Dela je vedno dosti; tudi v nevarnosti pridemo. Mi vozimo namreč obleko in druge potrebščine tistim vojakom, ki so v fronti in tako ostajamo delj časa na bojišču, kjer krogle žvižgajo in topovi grmijo. Topovske krogle napravijo strašno lučkanje, tako da se lahko približno 50 mož popolnoma skrije v tako jamo. Kadar bo ta vojna nehala, bo še po takih

krajih veliko dela, kajti te jame bodo morali vojaki zakopati. Pa veliko se jih seveda že sedaj zakopije, ker v nje pokopavljajo mrtvece. Pomislite pa sedaj, kako mora biti strašno, če pade takšna krogla med ljudi! Koliko je potem mrtvih! Mene je Bog še dosedaj vselej obvaroval pred takimi nevarnostmi, za kar sem mu tudi zelo hvaležen. Bog me še le za naprej naj ne zapusti in potem lahko upam, da se še kdaj srečno vidimo. Prosim pišite mi kaj! Edina tolažba mi je, če dobim kakšno pismo od domačih.

Materina molitev veliko premore.

Lovec Franc Bečan nam piše o svojih dogodkih na severnem bojišču:

Peti mesec že nosim vojaško suknjo in ves ta čas moram pripoznati, da me je čuvala božja roka. Bil sem namreč že večkrat v velikih nevarnostih, pa vsakokrat sem odnesel zdravo kožo. Naj omenim tukaj par primer:

Dne 13. julija t. l. smo imeli na severnem bojišču strahoviti boj. Prišlo je povdije, da moramo napasti sovražnika in ga pregnati dalje. Bila je nedelja. Ravno ta čas, ko se po vesolnem svetu darujejo najsvetejše daritve, smo ležali v rojni črti na deset korakov pred sovražnikom. Sovražnik je bil v dobrih postojankah. Nekaj naših je imelo srečo, da so ležali v žitu, ki je ravno dozorevalo. Tudi jaz sem bil med njimi. Sovražne strojne puške so na vseh krajih peš smrtno pesem. Ena strojna puška je bila postavljena ravno proti meni. Videl sem natarčno smrtonosno cev, ki je venomer bruhalo iz sebe svinčene. Kosile so nad menoj žitno klasje, da sem bil od istega popolnoma pokrit. Na obeh straneh so vzdihovali ranjeni in tudi mrtveci je bilo dosti. Toda najsvetejše daritve se darujejo Bogu vsemogočnemu! Pri daritvi v domači fari je tudi moja mati, ki venomer moli za svojega sina v vojski. Jaz ležim med žitnim klasjem blizu smrti — moja mati kleči pred Najsvetejšim v cerkvi. Prileti sovražna granata in pade par korakov pred menoj. Priletelo je na me nekaj zemlje, toda ostal sem nepoškodovan. Ko bi bila priletela granata samo kake štiri korake dalje, bi me bila gotovo raztrgala. Toda mati kleči pred oltarjem in moli za sina! Srečno sem prišel iz ognja ven, dasi ravno se mi je zdelo to nemogoče, Materina molitev pač veliko premore.

Dne 25. junija sem bil z drugimi na patrulji. Bilo je zvečer, ravno ob času, ko doma molijo rožni venec. Vslad teme smo prišli sovražniku skoro v roke. Sovražnik je začel spuščati na nas salve in več naših je bilo ranjenih. In zopet sem prišel srečno nazaj.

Dosmrtna kazni za stavkujoče delavce.

Petrograjsko vojaško poveljstvo je razglasilo, da bodo v dosmrtno ječo obsojeni vsi, ki bi stavkali. Ker je delavstvo zato zelo razburjeno, stražijo tvorilne močni Kozaški oddelki.

Nova alkoholna prepoved v Odesi.

„Utro Roski“ poroča: V Odesi so odkrili 250 tajnih žganjetočev. Generalni gubernator je izdal nov odlok, ki na strožje prepoveduje vse žganjetoče v Odesi.

Avstrijsko-srbsko bojišče.

Naše in nemške čete stojijo ob srbski meji pripravljeni. Dosedaj obstreljujejo le z artilerijo srbska urtjevalna dela ob meji. Kdaj bodo udarile na Srbsko, je tajnost. Mogoče je tudi, da se položaj na Balkanu spremeni tako v našo korist, da ne bode treba trenutno nobenih večjih žrtev od nas. Mi smo na vse pripravljeni.

Francosko-angleška ofenziva

Na zapadnem bojišču so dne 25. sept. začeli Francozi in Angleži dobro pripravljeno, veliko ofenzivo proti nemškim postojankam. Ofenzivo so začeli z artilerijskim bojem, ki je trajal na celi črti neprenehoma po 50 ur, na južnem delu fronte, v Sampanji, celo 70 ur. Nato so se vršili infanterijski napadi. Da bi popolnoma predrli nemško fronto, se Francozom in Angležem ni posrečilo, pač pa so se pri Lillu in pri Perthesu morali Nemci umakniti v drugo črto strelskih jarkov, ki je bila že za ta slučaj pripravljena. Namen francosko-angleške ofenzive se torej v prvem naskoku ni posrečil. Gotovo je, da bodo Francozi in Angleži ponavljali svoje napade. Toda ker Nemcev pri prvem naskoku niso presenetili, je pač malo verjetnosti, da jih bodo odsej.

Francosko-angleška ofenziva je velikanskega političnega pomena. Francoska je poslala za to ofenzivo zadnje rezerve na fronto. Ako se sedaj ta ofenziva ne posreči, potem to na Francoskem, kjer so dosedaj še vedno upali na zmago in jo kajpada tudi od sedanje ofenzive pričakujejo, ljudsko razpoloženje potro in pobito. Francija bo izgubila upanje na us-

pehe in bo postala dostopna — za mirovna pogajanja.

Ta ofenziva pa ima tudi namen, uplivati na balkanske države, ki se ravno sedaj razvrščajo med naše in med sovražnikove prijatelje. Ako bi ofenziva uspela, bi menda Rumunija, skoro gotovo pa Grčija stopila ob stran naših nasprotnikov. Na francoskem bojišču se torej odigravajo sedaj boji za velike reči. Ako ofenziva ne uspe, je mir zopet bližji, in Balkan bolj gotovo na naši strani.

Izgube v bojih na francoskem bojišču so vsled ljutosti na obeh straneh velike. Na francoskih železnicah je zasebni promet popolnoma ustavljen, da se lahko vrši redno odvažanje ranjencev.

Pred velikimi dogodki na Balkanu.

Da je Bolgarija odredila splošno mobilizacijo, smo že poročali. Njej je sedaj sledila že Grčija ter tudi zaukazala splošno mobilizacijo. Rumunija pa še vstraja pri delni mobilizaciji ter izjavlja, da bo ostala nepristranska in da ima njena delna mobilizacija le namen, pomnožiti stražo ob meji.

Gotovo je, da je Bolgarija ob naši strani in da bo nam pomagala. Kako, tega še ne vidimo jasno. To je menda najbolj odvisno od Grčije. Ako bo Grčija izjavila, da ne pusti napasti od Bolgarov Srbije, potem se bo menda glavni sunek obrnil proti Grčiji. Ako pa Grčija ostane kljub mobilizaciji nepristranska, potem bodo Bolgari z vso močjo napadli Srbe. A tudi naša armada stoji ob srbski meji pripravljena za vse slučaje.

Gotovo je tudi to, da Rumunija trenutno ne misli posesti vmes, niti proti nam, niti proti Bolgariji. Vse drugo, kar se sedaj piše o Balkanu, je negotovo, so bolj ali manj utemeljena ugibanja.

Grčija in Rumunija.

„Frankfurter Zeitung“, s katero stoji dunjski nemški poslanik v zvezi, prinaša o zadržanju Grčije in Rumunije iz Dunaja tole poročilo:

Diplomacija sodi o položaju na Balkanu s potrebno previdnostjo, toda brez vsakega vznemirjenja. Grški ministrski predsednik Venizelos je sumljiv, da opravlja službo četverosporazuma, ali kralj Konstantin je bil v težavnejših razmerah dovolj močan, da je trdno držal krnilo in on bo sedaj, ko sta vojni položaj in laške nasilnosti povzročile izpremembo javnega mišljenja, še lažje preprečil vse spletke, ne da bi pri tem prišel preveč navskriž s četverosporazumom. Izjavlja, da so kralj Konstantin, generalni štab in Venizelos edini, more pomeniti le to, da se je Venizelos podvrnil.

Poročila iz Rumunije povzročajo različne sode in dejstvo, da se vzdrži sedanje ministrstvo Bratianu, dokazuje, kako malo se more računati z izpremembo nepristranskega stališča. Vojaški položaj je za nastop Rumunije manj ugoden kot prej in bo po morebitnem spopadu med Srbijo in Bolgarijo postal še neugodnejši, ker od Rusije ni pričakovati pomoči. Bolgarija in Turčija sta pa dovolj močni, da ogrožata Rumunijo za hrbtom.

Z ozrom na labe poštne zveze naročite takoj srečke „Slovenske straže!“ Žrebanje je že 26. okt. Ena srečka samo 1 K. Naročite več srečk skupaj!

Razne novice.

*** Naročnikom in prijateljem „Slov. Gospodarja“** V Avstriji je v vojskinelem času mnogo listov prenehalo ali pa jih je oblast ustavila. Naš „Slovenski Gospodar“ pa kljub raznim težočam redno izhaja in obvešča svoje čitatelje o novicah, ki se gode v ožji domovini, na bojiščih in po širnem svetu. Izdajanje lista je zdaj združeno z velikimi stroški. Radi tega se obrača upravništvo do naročnikov, da naj blagovolijo kolikor je mogoče, naročnino pravočasno poravnati. Večje število naročnikov nam dolguje naročnino še za nazaj. Da se jim list ne ustavi, jih prosimo, naj v kratkem dolžno naročnino poravnajo. Istotako pa prosimo tudi vse naročnike, ki jim je s 1. oktobrom naročnina potekla, da isto čimprej obnovijo. Ob tej priliki vabimo zopet vse tiste, ki še niso naročeni na „Slovenskega Gospodarja“, da si ga naroče. Po nekaterih župnijah je še dosti hiš, kjer še „Slovenski Gospodar“ ni udomačen. Prijatelji lista, skrbite, da se bodo tudi te hiše naročile na naše ljudsko glasilo. In naši vojaki! S kakim veseljem čitajo vojaki na bojišču, v strelskih jarkih in tudi v vojašnicah v domovini naš list. Neštevilno pisem smo že dobili, kjer naši brambovci prosijo za „Slovenskega Gospodarja“. Rodoljubi, sorodniki in vsi, ki imate kakega svojca med vojaki, naročite jim naš list, ki jim bo v dežju sovražnih krogel in težavah vojaškega stanu mnogokrat najboljše uteha. — „Slovenski Gospodar“ stane za celo leto 4 K, za pol leta 2 K, za četrt leta 1 K. Naslov: Upravništvo „Slovenskega Gospodarja“, Maribor.

*** Duhovniške vesti.** C. g. Mihael Kos, kaplan na Dobrni, je prestavljen k Gornji Sv. Kungoti kot

provjzor. Za kaplana na Dobrno pa pride č. g. Ferdo Zgank, kaplan v Dobju pri Planjci.

*** Velika verstvena puščava** je sedaj Francija. Sicer pišejo, kako se je tudi tam na francoskem v verskem oziru marsikaj na bolje obrnilo. V cerkvah po mestih in v Parizu se res vidi veliko žensk in otrok, moških pa manjka, kakor jih je poprej manjkalo. Na deželi je pa hudo, kajti nobenega duhovna ni, ker so morali na povelje vlade vsi zmožni na bojišče kot vojaki. Nobene službe božje ni, nobenega zvonjenja — z malimi izjemami. 23.000 duhovnikov je v vojski; že nad eno leto jih ni pri vernikih po župnijah. Če kakšen katoličan umrje, gredo po 2 do 5 ur daleč duhovnika iskat, da mrliča pokoplje. So res žalostne razmere.

*** Tudi mi ne smemo prenehati s prošnjami.** Po ruskih cerkvah so bile slovesne božje službe za srečen izid vojne. Več dni so se Rusi postili in so molili. Na trgu pred Izakovo katedralo v Petrogradu je bila služba božja, katere se je udeležilo 10.000 oseb. — Da, tudi nam je treba še obilne molitve. Kako je že rekel Hindenburg: „Tukaj na fronti se takoj čuti, če ponehava molitev doma.“

*** Odlikovani slovenski vojni kurat.** Vojni kurat pri 26. dobobranskem pešpolku, č. g. Jožef Pinier je odlikovan z duhovniškim zaslužnim križcem 2. razr. na belo-rudem traku.

*** Sestanek vojnih duhovnikov.** Na Lavaronski visoki planoti v Tirolah se je sešlo dne 3. sept. osem vojnih kuratov k stanovskemu posvetovanju. Zborovalnice so imeli v posebni izdelek kameja zgrajeni baraki. Okrog tega „salona“ živahno vojaško življenje, notri pa so se vojni duhovniki, ki se že mesec in mesce niso videli, posvetovali, kaj bi mogli še storiti predvsem za dušni blagor svojih vojakov. Sklenili so, da se bodo po možnosti sešli vsakihi 14 dni.

*** Po smrti odlikovan ogrski Slovenec.** „Novine“ poročajo: „Solar France, četovojla z Dugovskih Gor je dobo zavolo batravnost prvega reda hrabrostno svetilo. Odlikovanje je slovo skozi težnja veliko veselje naredilo, s sm odlikovani je pa že davno pod zemljo, kak smo se z njega v naših „Novinah“ že spominjali.“

*** Odlikovan slovenski junak.** Dne 15. t. m. je bil v graški vojaški bolnišnici odlikovan z veliko srebrno kolajno pešec 87. peš. olka Franc Agrež, doma iz Spodnjega Štajerskega. Čeprav na roki in na glavi težko ranjen, je stal odlikovane v hudih bojih v Galiciji v prvi vrsti naših bojevnikov in šele strel v stegno je povzročil, da se ni mogel udeležiti nadaljnjih naskokov. Slava slovenskemu junaku!

*** Prestolonaslednik nagovoril slovenskega vojaka.** Črnovojniak Fran Ogrin nam piše dne 25. septembra: „Zadnje dni je došel na italijansko bojišče naš bodoči cesar, nadvojvoda Franc Ferdinand. Od naše stotnije sem bil tudi jaz poslan z odposlanstvom, da se poklonimo visokemu gostu, ko je nadziral naše čete. Prestolonaslednik je med drugimi tudi šele mene nagovoril sledeče: „Kako dolgo se že bojuješ?“ — „Od začetka vojske, c. in kr. Visokost.“ — „Odkod ste doma?“ — „Iz Spodnje Štajerske.“ — „Torej ste Slovenec.“ — „Da, c. in kr. Visokost.“ — „Bravo, bravo!“ In potrkal me je smehljaje po ramah.“

*** Slovenska hrabrost in neustrašenost.** Z južnega bojišča se nam piše: Pred dnevi so se zopet poprijeli Italijani po raznih krajih, a so je povsod še prav pošteno skupili. Posebno po naših hribovcih so bili italijanski polki čisto uničeni. Ob tej priliki je bilo več mož odlikovanih, med njimi tudi narednik Anton Perkočič od hribovkega polka. Bil je odlikovan vsled hrabrega, neustrašenega in vztrajnega obnašanja s srebrno svetinjo I. razreda. Narednik Anton Perkočič je značajan mož, doma od Sv. Florijana ob Boču pri Rogateu. Vsled svoje olike in vstrajne delavnosti povišuje Perkočič čast vseh vojskujočih tovarišev, posebej Slovencev. Čast in spoštovanje vsem našim slovenskim junakom na bojnem polju.

*** Na koleri umrl slovenski dijak.** Korporal Roman Bende poroča, da je na južnem bojišču umrl za kolero enoletni prostovoljec Josip Toličič, doma iz Pivole pri Hočah.

*** Vpokile 18letnih.** Avstrijski in ogrski črnovojniški zavezanec, rojeni 1. 1897, ki so bili pri prebiranju spoznani za sposobne (18letni mladenčci) bodo vpoklicani pod orožje dne 15. oktobra. Črnovojniški letniki 1873 do 1877 in letniki 1891, 1895 in 1896, ki pridejo od 11. oktobra do 6. novembra k prebiranju, bodo vpoklicani okrog 15. novembra. Letniki 1865 do 1872 pa pridejo še le koncem novembra in začetkom decembra t. l. pod orožje.

*** Požrtvovalnost slovenskega ljudstva.** Cesarški namestnik grof Clary se je, kakor se nam poroča od verodostojne strani, zelo pohvalno izrazil o številnih naročilih za zlate „zlatega klasa“, ki prihajajo iz slovenskih spodnještajerskih občin. Zavedne slovenske občine naročajo Slovenske znake naravnost pri namestniku.

*** Vsem Slovincem in Slovenkam!** Žrebanje velike loterije Slovenske Straže se nepreklicno vrši v torek, dne 26. oktobra t. l. Dober mesec imamo torej samo do žrebanja. Vsi naši darovi naj se zato v tem mesecu z največjo požrtvovalnostjo osredotočijo na to loterijo, ki je namenjena v podporo revnim otrokom, ter vdovam in sirotam padlih vojakov in invalidom. Čim lepši bo uspeh te loterije, več bodo dobili tudi naši slepci. Loterija obsega 1715 dobitkov v skupni

vrednosti 20.000 K. Glavni dobiček v vrednosti 5000 K. Srečka samo 1 K. Ali je treba še kaj priporočilnih besedi? Sramota bi bila za Slovence, ako bi sami ne pojmi velikega pomena in plemenitega namena te loterije. Zato takoj pišite po srečke na loterijo Slovenske Straže v Ljubljano. Zahtevajte povsod takoj srečke Slovenske Straže! Naberite takoj po kronicah med znanci in znankami za srečke in naročite na skupni naslov več srečk skupno. Kdor za dom ima srce — naj ima zanj tudi dejanja. Do dne 26. oktobra delajmo vsi za loterijo Slovenske Straže! Sijajen uspeh loterije Slovenske Straže naj briše narodu solze!

*** Na mariborski gimnaziji** se je pričel pouk dne 22. t. m., a samo za VII. in VIII. razred. Za druge razrede se prične pouk pozneje, morebiti začetkom oktobra. Za gotovo se dan še ne more določiti. Pri manjkajo učiteljskih moči; kadar se vrne iz vojaške službe nekaj gospodov profesorjev, takrat se začne redni pouk za vso gimnazijo.

*** Kmečki obrtniki, pozor!** Po mnogih občinah ne bo odslej, ko bodo vpoklicani 42—50letni možje pod orožje, ne čevljarjev, krojačev, kovačev, kolarjev, in tkalcev itd. Naj napravijo občine prošnje za oprostitev. Prošnja se naslovi na c. kr. vojaško poveljstvo v Gradcu, a občina jo naj vpošlje na pristojno okrajno glavarstvo.

*** Zito se naj do 20. oktobra zmlati.** Štajerski namestnik grof Clary je izdal dne 18. sept. poziv na posestnike zita, v katerem pravi, da se morajo vse vrste zita zmlatiti na Spodnjem Štajerskem najpozneje do dne 20. oktobra 1915. Za nekatere okraje na Gornjem Štajerskem je določen rok do dne 15. nov. t. l. Ako bi se zito pri kakem posestniku ne zmlatilo do 20. oktobra, bo dala oblast zito prisilnim potom zmlatiti na stroške in nevarnost posestnika, in se bo poslužila v ta namen njegovih gospodarskih prostorov in sredstev njegovega obrata. Oblast tudi lahko na podlagi cesarskega ukaza ukrene, da mlačvo zita in oddaja istega izvrši z vojaško asistenco, ako bi se posestnik branil ravnati po navodilih namestniškega odloka. Cesarški namestnik pravi, da so te stroge odredbe potrebne, da se prebivalstvo in vojaštvo pravočasno preskrbi s potrebno hrano. — Priporočamo, da se naši ljudje ravnajo po določilih tega poziva in skrbijo, da se vse žitno snopje zmlati vsaj do 20. oktobra. Če pa bi kdo radi izvanrednih razmer (veliko pomanjkanje delavcev, slabo vreme itd.) ne mogel pravočasno zmlatiti ali spraviti svojega zita pod streho, pa naj kratkoma pri občini to naznani in prosi za odlog.

*** Ajda uničena.** V preteklem tednu je močna slana po vseh nižjeležečih njivah popolnoma uničila pozno ajdo. Edino ajda, sejana v ječmenno strniščno zemljo (zgodnja) bo dala nekaj semen nazaj. Tudi pozni fižol in kruzja je po slani močno poškodovana. Župani naj naznanijo glavarstvu škodo, ki jo je napravila slana na poljskih pridelkih, da se bo to pozneje pri rekviriranju žita upoštevalo.

*** Nova uradna določba glede živinskih potnih listov.** Mariborsko okrajno glavarstvo je izdalo vsem županstvom in živinskim ogledom naročilo, da morajo odslej na živinske ogledne liste in živinske potne liste navesti tudi prodajno ceno posameznega živinčeta. Oblast hoče s to odredbo preprečiti, da ne bi prekupeci živinskih cen nepravilno tirali kvišku.

*** Tržne cene v Gradcu.** Debeli volh 248 do 256 K, srednje debeli 228 do 240 K, suhi 208 do 220 K; debele krave 220 do 260 K, srednje debele 168 do 216 K, suhe 140 do 164 K; biki 120 do 280 K, mlada živina 200 do 260 K; teleta 300 do 320 K, izjemoma 324 do 330 K; mlade svinje 460 do 480 K, debele svinje 430 do 450 K, srednje debele 420 do 430 K, mesne svinje 450 do 460 K; ovce 260 do 280 K. (Pri goveji živini veljajo cene za 100 kg žive teže, pri teletih, svinjah in ovcah za 100 kg mrtve teže.) Seno 100 kg: slaba 11 do 12 K, kislota 10 K, do 11 K, slama 7 K, do 8.50 K; pšenica 41.50, rž 33.50, ječmen 30.80, kruzja 35, proso 50 K, oves 27.30 K, ajda 50 K, fižol 96 do 120 K, grašica 100 do 160 K, leča 120 K, proso pšeno 130 do 146 K, pšenični zdrob 76 K, kruzni zdrob 82 do 110 K, ržena moka 47 K, pšenična moka št. 0 76 do 80 K, št. 4 65 do 70 K, št. 6 (črna) 47 do 58 K (100 kg). Jajca komad 14 do 15 v, krompir 16 do 18 v 1 kg, mleko 28 do 34 v liter. — Cena živini, posebno kravam, bikom in svinjam se zopet poskočila.

*** Cene senu** se na vseh trgih dvigajo. Tudi slama pridobiva na ceni.

*** Rekvizicija kovinastega orodja.** Ministrstvo razglasa, da se bo vršila rekvizicija raznega domačega orodja iz bakra, nikla, medenine in tombaka. Istočasno so tudi določene cene za rekvirirane kovine ter cene za kovino iz litega železa in pločevine kot nadomestilo za rekvirirano domače orodje.

*** Težke buče.** Vrtnar v mariborski deželni bolnišnici nam poroča, da sta na tamšnjem vrtu zrastle dve izredno veliki ječilni buči. Ena tehtala dobrih 100 kg, druga pa 75 kg. Seme teh buč se je vzgojilo na vrtu mariborske moške kaznilnice.

*** Srečna blagajna občinsko-ubožnega zaklada.** Židovski veletržec Sander Wettendorfer v Eggenbergu pri Gradcu je bil radi navijanja cen obsojen na 18.000 K globe. Ta znesek pripade blagajni občinsko-ubožnega zaklada v Eggenbergu.